

Fremtidig studiestedsstruktur

«Men la meg bare si det helt klart fra Stortingets talerstol at Kunnskapsdepartementet har ikke gitt noen signaler eller lagt fram noen forventning om at Nord universitet skal redusere campus med ett eller flere studiesteder».

Iselin Nybø fra Stortingets taler stol 13.02.2019.

Med disse ordene i minne undres jeg veldig på hvorfor det i Nord universitet er et så stort fokus på å redusere antall studiesteder? Spesielt med tanke på at dette fokuset bringer med seg en rekke negative konsekvenser for universitetet.

Jeg opplever ofte at det fremheves at eksisterende studiestedsstruktur er til hinder for faglig kvalitetsutvikling, og gjør ledelse vanskelig. Jeg mener at universitetet ikke har optimalisert sin organisasjon med hensyn til å være en flercampusinstitusjon. Vi er i stor grad organisert som om vi var og skal være en én-campusinstitusjon. Det er for eksempel svært uklart for meg hvem som har ansvar for, og jobber for, videreutvikling og vekst ved de ulike studiestedene. Uten at noen har ansvar for dette blir det vanskelig å få til utvikling og vekst ved de ulike studiestedene. Det blir da enkelt å se på flercampusstrukturen som et problem, og ikke som potensiale for utvikling og vekst for universitetet.

Det at en ser på eksisterende studiestedsstruktur som et problem, har medført at den pågående utredningen oppleves å ha som mål å redusere antall studiesteder ved universitetet. En reduksjon av studiesteder medfører at ansatte ved de berørte studiestedene mister sin nåværende arbeidsplass. Dette har medført stor usikkerhet knyttet til arbeidssituasjonen til mange ansatte ved universitetet. Dette setter helt klart sitt preg på arbeidsmiljøet internt.

Jeg vil påstå at fokuset i utredningen også har skapt stor ekstern usikkerhet rundt Nord universitet, og bidratt til å svekke vårt omdømme i regionene vi skal betjene. Dette er svært uheldig i en periode der vi trenger å styrke vår forankring i hele storregionen. Dette fokuset er også veldig uheldig internt, spesielt i en periode der vi trenger å fokusere på kvalitet, samordning og fellesskap i det nye universitetet.

Universitetets tilnærming, som i stor grad har som mål å legge ned studiesteder, dvs. arbeidsplassene til svært mange ansatte, innebærer en stor risiko for universitetet som helhet. Det vil være naivt å anta at alle ansatte vil bli med på flyttelasset, og dermed tro at vi ikke vil miste viktige fagressurser universitetet er avhengige av.

Jeg sitter derfor igjen med følgende spørsmål: Når departementet ikke har noe ønske om å legge ned studiesteder ved Nord universitet, er det da riktig at vi selv har dette som fokus i utredningen?

Departementets forventning er at universitetene og høyskolene må finne ut hva som tilbys hvor, for best å møte samfunnets – og regionens – behov. Strukturmeldingen sier tydelig: *Sammenslåingene som regjeringen vil gjennomføre, gjelder institusjoner, ikke studiesteder.*

Iselin Nybø fra stortingets taler stol 13.02.2019

Alternativ tilnærming

Burde ikke universitetets fokus heller være på å se på hvordan eksisterende studiestedsstruktur og regional infrastruktur kan benyttes som et konkurransefortrinn mht. å møte samfunnets- og

regionens behov? Hvordan vi kan få til en felles kultur og en felles «vi-følelse» fremfor å sette studiestedene opp mot hverandre i en slags intern kamp om å overleve.

Jeg mener at tilnærmingen i studiestedsstrukturprosjektet i større grad burde fokusere på:

- Hvordan utvikle det nye flercampusuniversitetet vi alle er en del av?
- Hvordan bruke eksisterende studiestedsstruktur og infrastruktur som et konkurransefortrinn?
- Hvordan imøtekomme regionale behov gjennom studiestedsstrukturen, og få til utvikling og vekst ved de ulike studiestedene og således hele universitetet?
- Hvordan videreutvikle studieporteføljen mht. hva som tilbys hvor, på hvilken måte og når.
- Hvordan utvikle en kultur for samarbeid, kunnskapsdeling/-utvikling på tvers av studiestedene?

En slik tilnærming vil ikke nødvendigvis gå på bekostning av faglig robusthet og kvalitet i forskning og utdanning i et langsiktig perspektiv, men derimot legge til rette for dette.

Videre mener jeg at en slik tilnærming til studiestedsprosjektet i større grad vil medføre positivitet i regionene, blant universitetets ansatte og potensielle studenter. I forhold til dette skrive KS-Trøndelag i sin høringsuttalelse følgende: «skape legitimitet og nødvendig forutsigbarhet både i forhold til strategiarbeid, rekruttering, utvikling av nettverk og samarbeid».

Vi kan lykkes uten å legge ned studiesteder

Dersom dagens studiestedsstruktur skulle være et hinder for å levere gode utdanninger som studentene er fornøyde med, skulle en anta at vi ville ha et stort frafall fra studieprogrammene og misfornøyde studenter. I den forbindelse kan det være verd å nevne at det ved grunnskolelærerutdanningen ved for eksempel studiested Nesna er minimalt med frafall, og at Studiebarometeret viser at grunnskolelærerstudentene ved studiestedet er blant landets mest fornøyde lærerstudenter. Dette er også noe kunnskapsministeren trekker fram fra stortingets talerstol.

Helt til slutt tillater jeg meg også å nevne at da vi la fram Studiebarometeret i går, kom jo lærerutdanningen ved Nord universitet godt ut. Det er veldig gledelig. Det viser nettopp at universitetet klarer å levere en utdanning som studentene er svært godt fornøyd med.

Iselin Nybø fra stortingets taler stol 13.02.2019

Med hilsen

Øyvind Steinslett

Vedlegg: Utdrag av referat fra Stortingets spørretime 13. februar 2019

Referat fra Stortingets spørretime 13.02.2019

Marit Arnstad (Sp) [13:25:47]: Jeg vil gjerne få lov å stille følgende spørsmål til forsknings- og høyere utdanningsministeren:

«Da regjeringen fremmet strukturreformen for høyere utdanning, ble det understreket at reformen ikke skulle medføre nedlegging av studiesteder. Det ble videre vektlagt at institusjonene er sentrale aktører for utvikling og verdiskaping i regionene. I tildelingsbrevet for Nord universitet for 2019 konstaterer regjeringen at det er utfordrende med stor geografisk spredning, og ber styret vedta ny struktur.

Hvordan vil statsråden forhindre en sentralisering av studietilbud og studiesteder?»

Statsråd Iselin Nybø [13:26:21]: God tilgang til utdanning og kompetanse over hele landet, regional utvikling og utdanning og forskning av høy kvalitet var sentrale mål med strukturreformen. Når ulike utdanninger tilbys av mange universiteter og høyskoler på for mange studiesteder, gir det små fagmiljøer og for stor konkurranse om fagpersonale og studenter.

Det er viktig at institusjonene etter sammenslåingene gjør grundige vurderinger av fagområdene og utdanningstilbudene. Universitetene og høyskolene må finne ut hva som tilbys hvor, for best å møte samfunnets – og regionens – behov.

Strukturmeldingen sier tydelig:

«Sammenslåingene som regjeringen vil gjennomføre, gjelder institusjoner, ikke studiesteder.»

Det følger av universitets- og høyskoleloven at styret for et universitet eller en høyskole har ansvaret for å fastsette organiseringen.

Selv om det altså er styrene som har ansvaret for å ta beslutningene, har jo jeg som statsråd selvfølgelig forventninger til de vurderingene som styrene skal gjøre. Noen av forventningene til Nord universitet framkommer av utviklingsavtalen som er inngått mellom styret og departementet, og som er tatt inn i tildelingsbrevet til universitetet.

Utviklingsavtalen er blitt til i en dialog mellom departementet og universitetet, og den tar utgangspunkt i strategien universitet selv har fastsatt. Et viktig element i avtalen er at styret skal beslutte studiestedstruktur.

Men jeg synes det er viktig nå å se på helheten i avtalen. Målet er at

«Nord universitet skal tilby attraktive studiesteder med effektive og kvalitativt gode lærings- og arbeidsmiljø».

Beslutning om studiestedstruktur, campusutviklingsplan og digitaliseringsplan skal støtte opp om nettopp dette. Det er et tydelig mål at «Utdanningene skal være relevante for samfunns- og arbeidsliv». Det er også et eget punkt om lærerutdanning, og at den må imøtekomme regionens behov.

Jeg har stilt tydelige forventninger til at Nord universitet utvikler universitetet slik at de kan møte regionens behov.

Jeg har tillit til at styret og Nord universitet vil lytte til regionale aktører og gjøre grundige vurderinger.

Helt til slutt tillater jeg meg også å nevne at da vi la fram Studiebarometeret i går, kom jo lærerutdanningen ved Nord universitet godt ut. Det er veldig gledelig. Det viser nettopp at universitetet klarer å levere en utdanning som studentene er svært godt fornøyd med.

Marit Arnstad (Sp) [13:29:12]: Når Studiebarometeret viser at Nord universitet når det gjelder lærerutdanningen, gir sine studenter svært attraktive og gode studietilbud, synes jeg det blir litt rart at en hele tida driver og snakker om at en må skape mer attraktive tilbud og mer kvalitet på Nord universitet. For Nord universitet scorer åpenbart veldig godt på en del av sine utdanninger i forhold til andre studiesteder når det gjelder trivsel og læringsmiljø for studentene.

Jeg hadde håpet at statsråden her kunne ha avkrefte at departementet kommer til å legge til rette for en sentralisering av studiestedene. Når en ser på den utdanningen som tilbys både for sykepleiere og for lærere, er det rett og slett veldig vanskelig å forstå at det skal bli noe bedre av at en sentraliserer studiestedene der det foregår.

Så jeg vil nok spørre igjen, ettersom det ble sagt i 2015 at en ikke skulle nedlegge studiesteder: Kunne ikke statsråden i dag bekrefte at det er ikke det departementet har tenkt i sine dokumenter?

Statsråd Iselin Nybø [13:30:15]: Nord universitet har ganske betydelige utfordringer foran seg. Men jeg synes det er gledelig at vi ser at Studiebarometeret løfter opp nettopp lærerutdanningen.

Det er riktig som representanten også sier, at det har vært mye diskusjon rundt studiestedstrukturen. Jeg har forventning om at styret behandler det spørsmålet på en grundig måte. De har også lagt opp til en del punkter som skal være grunnlaget for den vurderingen de skal gjøre. Men la meg bare si det helt klart fra Stortingets talerstol at Kunnskapsdepartementet har ikke gitt noen signaler eller lagt fram noen forventning om at Nord universitet skal redusere campus med ett eller flere studiesteder.

Marit Arnstad (Sp) [13:31:06]: På tross av at en kunne tolke det slik fra tildelingsbrevet, velger jeg å tolke statsråden slik i dag at departementet ikke legger opp til at en skal kunne kreve en sentralisering av studiestedene, og det er for så vidt bra. Men jeg håper da at styret ikke lar seg forvirre av tildelingsbrevet, som er litt mer uklart akkurat på det punktet.

Statsråd Iselin Nybø [13:32:13]: Det er styrenes ansvar å gjennomgå sin studiestedstruktur og ha en organisering av universitetet sitt som er hensiktsmessig. Men de har også et samfunnsoppdrag som de skal fylle, og de argumentene som kommer fra representanten Arnstad, er nettopp sånne ting som også styret må vurdere. Man har attraktive utdanninger, man har et regionalt nærings- og arbeidsliv som trenger kompetansen. Styret selv har lagt opp til at punkter som forskning av høy kvalitet, kunnskaps- og forskningsbasert utvikling i regionen, regionalt engasjement og bidrag er ting de skal ha med i sin vurdering når de ser på studiestrukturen.

Men jeg ønsker å gjenta, sånn at det virkelig er understreket, at Kunnskapsdepartementet har ingen forventninger om eller gitt signaler om at vi ønsker at det skal legges ned ett eller flere studiesteder ved Nord universitet.